SOURIA
QUOTIDIEN ARMÉNIEN
B. P. 487 — TEL. 13990
ALEP-SYRIE
ԱՐՏՕՆԱՏԷՐ ԵՒ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ ՏՆՕՐԷՆ
Ա. ԵԱԶՃԵԱՆ

ՍՈՒՐԻԱ
ՕՐԱԹԵՐԹ

سوريا
جريدة يومية سياسية حرة
صاحب الامتياز ورئيس التحرير المسؤول
انيس يازجيان
حلب: صندوق البريد ٤٨٧ الهاتف ١٣٩٩٠

ԱՅՍ ԿՏՐՕՆԸ ՊԱՀԵՑԷ՛Ք
«Սուրիա»ի Սեպտեմբերի վիճակահանութիւնը
037611
Շահողը պիտի ստանայ JUNGHANS տեսակի սեղանի գեղեցիկ ժամացոյց մը, նուիրուած ԼՈՒԹՖԻ ՖՐԷՆԿԵԱՆ վաճառատան կողմէ, Ֆարուք պողոտայ։

Ը. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 89 (2521) — ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ 30 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, 1953 — ՀԵՌ. ԹԻՒ 13990 — ԳԻՆ՝ 15 Ս. Գ.

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ «ՊԱՅՔԱՐ»Ի

ԽՈՍՏՈՎԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ԵՒ ՄԱՐՏԱՀՐԱՒԷՐՆԵՐ

ԺԱ.

Համայնավարութիւնը առաւելն հազիւ զգալի տագնապ մը միայն կրցած էր պատճառել աշխարհի ազգերու մեծամեծ մասին, եւ անհամար մղոններով հեռու էր որ նկատուեցաւ վտանգ մը ինչպէս էր [illegible] նացի թանգը։

Եւ չքացաւ ամէն տեսլութիւն համայնավարութեան դէմ սրտերու մէջ, եթէ գոյութիւն ունէր, եւ չքացաւ նաեւ—համայնավար բառը շրթունքներուն վրայէն։ Խորհրդային համայնավար զինուորը կը կռուէր ու կը մեռնէր ամերիկացի եւ բոլոր ռամկավար ազգերու զինուորներու կողքին, որոնք անոր պէս կը կռուէին ու կը մեռնէին, որպէսզի հասարակաց վտանգը կուլ չտար զիրենք բոլորը։

Ազատ չէի՞ն ազգեր, մարդիկ երբ թոյլ կուտային որ տեղի ունենար այդ չքացումը իրենց սրտերուն մէջ եւ շրթունքներուն վրայ ու անոր տեղը գային գրաւել փոխադարձ վստահութեան, զինակիցի եղբայրութեան զգացումներ, որոնք շահուած յաղթութիւններու օրերուն այնքան սիրազեղ ու խանդավառ ցոյցերու ու տեսարաններու մէջ յագուրդ պիտի փնտռէին այս երկրին մէջ։

Ի հարկէ ազատ էին, առնուազն այնքան ազատ, որքան այսօր, եւ կը շարժէին կ'արտայայտէին ինչ որ բնական էր իսկական ազատ մարդուն մէջ, կրքէ, նախապաշարումէ եւ պատրուած անկեղծութենէ զերծ մարդոց մէջ։

Ինչ որ պարզուեցաւ «ներսը» Խորհրդային Միութեան մէջ — այն ատեն կատարուած չէր «Երկաթեայ Վարագոյր» բացատրութիւնը — այս էր. հոն ալ չքացան վարդապետութիւն մը եւ բառ մը, համայնավարութիւնը չէր գար զէնքի տակ, բառը չէր գար շրթունքի վրայ. հողը պաշտպանելու եւ ժողովուրդի կեանքը փրկելու համար կը մղուէր պատերազմը, երիտասարդներ կը կռուէին միայն այդ նպատակով որ մեռ, աւելին, հոգի եղած է դարաւոր պատմութեան ազդեցութիւնով, որուն առջեւ համայնավարութիւնը շատ անչամ, շատ մակերեսային հպում մը միայն կրցած էր ունենալ մաս մը մարդու սրտին ու մտքին։ Եւ համայնավարութիւնը չքացաւ աւելի արագ ու ամբողջութեամբ, քանի որ եկած էր և իր տեղը տուաւ Խորհրդային Միութիւնը բաղկացնող իւրաքանչիւր ազգի պատմական ազդեցութեան, պատմական ներշնչումներուն ու զգացումներուն։

Հոս թէ հոն այդ բնական զգացումներուն հանդիպումներուն համդիպումին, սրտագին ու անկեղծ գործակցութեան արդիւնք էր յաղթութիւնը, որ շահելու համար պահանջած էր բոլոր ազատասէր մարդոց ու ազգերու գերագոյն ճիգերը և գերագոյն զոհողութիւնը։

Եւ Հայաստան մէկն էր այդ երկիրներէն, անդամ մը Ս. Միութեան և այդ ճամբով ալ համաշխարհային դաշնակցութեան, որուն մէջ էր Միացեալ Նահանգները։ Ոչ թէ հեռաւոր, այլ բանաւորութեան և տրամաբանութեան ամենակարճ գծով մը Հայաստանի և հայ մարդուն յաղթելու ճիգը այդ պատերազմին մէջ ճիգ մըն էր ի նպաստ Միացեալ Նահանգներու և բոլոր ազատ ազգերու, որքան ազգերու, որքան Մ. Նահանգներու յաղթելու ճիգը ճիգ մըն էր ի նպաստ Հայաստանի և խորհրդային ժողովուրդներուն համար։

Եւ Հայաստան այդ Համաշխարհային Պատերազմին մէջ կռուեցաւ իր պատիւովը ալ, ոչ թէ անյայտ մասնիկ մը ամբողջութեան մէջ, այլ իբրեւ ինքնուրոյն միաւոր մը զինուորով, զօրավարով, օգնութով, Սասունցի Դաւիթներու դիւցազնական քաջութիւնը իրեն առաջնորդ ընելով հրեղէն սիւնի մը պէս։

Հայաստան ըստ Համաշխարհային այդ պատերազմը նացի բռնակալութեան գերեզմանը ընելու հասարակաց ճիգին մէջ իր թիւին համեմատութեամբ տուաւ աւելի քան ուրիշ որեւէ ազգ։

(Շար. 11)

10 000 ՂԱՇԿԱՅՑԻՆԵՐ ԿԸ ՊԱՇԱՐԵՆ ՇԻՐԱԶ ՔԱՂԱՔԸ

ՏՕՔԹ. ՀՈՒՍԷՅՆ ՖԱԹԻՄԻ

Ի ԲԱՑԱԿԱՅՈՒԹԵԱՆ ՊԻՏԻ ԴԱՏՈՒԻ

ԹԵՀՐԱՆ.— (Դ. Բ.) Զօր. Զահետիի կառավարութիւնը առաջին ուժեր ղրկեց Շիրազ, պաշտպանելու համար քաղաքը հաւանական յարձակումի մը ենթարկուելու պարագային։

Այս քայլին դրդապատճառը այն յայտարարութիւնն է որ երկու օր առաջ ըրած էր Ղաշղայ ցեղախումբի պետ Նասէր Խան, ուր ըսած էր թէ, իր մարդոցմէ 10 000 հոգի կազմ ու պատրաստ վիճակի մէջ կը գտնուին և իր մէկ հրամանին կը սպասեն Շիրազի վրայ յառաջանալու, զոր արդէն պաշարած են երեք կողմերէն։

Թեհրանի մէջ յամառ զրոյց կը շրջի թէ Նասէր Խան, վերջին պայմանաժամ մը տուած է կառավարութեան, իր պահանջքները գործադրելու համար։ Ինչպէս ծանօթ է այդ պահանջքներու առաջինը կը նկատուի Տօքթ. Մուսատըքի անմիջապէս ազատ արձակումը, նոր ընտրութիւններու կատարումը. Զահետիի հեռացումը եւայլն։

ԹԵՀՐԱՆ.— Կառավարութեան անունով պատգամախօս մը յայտարարեց թէ ամբաստանեալներուն դատավարութեան ընթացքին, Տօքթ. Ֆաթիմին ալ ի բացակայութեան պիտի դատուի, եթէ մինչ այդ ինքզինք յանձնելով իր դատը չի պաշտպանէ։

ՎԱՐՉԱՊԵՏ Մուսատէքի դատավարութիւնը

ԹԵՀՐԱՆ.— (Դ.Բ.) Իրանի կառավարութեան անունով պատգամախօս և փոխ վարչապետ Նուրի յայտարարեց թէ Տօքթ. Մուսատէքի և իր կարծակիցներուն հարցաքննութիւնը աւարտած ըլլալով մօտ օրէն դատավարութիւնը կը սկսի։

Զինուորական ատեանը մահուան պիտի դատապարտէ ամէն անոնք, որոնց վրայ կը նկատուի դաւադրութեան յանցանքը։

Ահ թուեց այն ամբաստանութիւնները որոնք ուղղուած են ամբաստանեալներուն ընելով.

1.— Տօքթ. Մուսատէքը և բոլոր այն նախարարները որոնք դէմ կեցան Շահին հրամանին, ուր Օգոստոսի 15ին կը լուծէր Մուսատէքի կառավարութիւնը և Զօր. Զահետին կը նշանակէր վարչապետ։

2.— Քաղաքական այն անձնաւորութիւնները որոնք փորձեցին վարչաձեւը փոխել և խնամակալ մարմին մը կազմել։

3.— Այն սպաները որոնք ըմբոստացան Շահին հրամաններուն դէմ, հակառակ անոր որ իրենց պարտականութիւնը կը պահանջէր հնազանդիլ անոր հրահանգներուն, որպէս բանակի վերին հրամանատարի։

Պատգամախօս Նուրի աւելցուց, թէ Տօքթ. Մուսատէք հարցաքննութեան ընթացքին քանի մը անգամ մարած և իրեն դէմ եղած ամբաստանութիւնները բոլորովին մերժած է։

Իսկ քարիւղի հարցին շուրջ կառավարութիւնը տակաւին որոշում չէ տուած։

Թուրքիա եւ կեանքի սղութիւնը

ՍԹՐԱԶՊՈՒՐԿ.— Եւրոպայի Խորհուրդի կողմէ հրատարակուած պաշտ. տեղեկագրի մը համաձայն, Եւրոպայի 16 երկիրներէն կեանքի սղութիւնը ու մեծաքանակի գիները առաւելապէս Յունաստանի և Թուրքիոյ մէջ աւելցած են։ Արդարեւ Թուրքիոյ մէջ կեանքի սղութիւնը 952ի սկիզբէն մինչեւ 1953 Յունիս %13 համեմատութեամբ, մեծաքանակի գիներն ալ %6 համեմատութեամբ աւելցած են։ Յունաստանի մէջ այս համեմատութիւնը ալ աւելի է։ Կեանքի սղութեան յաւելումին մէջ Յունաստանի և Թուրքիոյ կը հետեւի Անգլիա։

Միւս 16 երկիրներուն մէջ կեանքը սղացած է։

ԱՆԳԱՐԱ.— Իրաւասու շրջանակները հաւանական կը նկատեն որ մսի գիները ալ աւելի բարձրանան եթէ լուրջ միջոցներ ձեռք չառնուին։ Ասոր ալ պատճառը Էրզրումէ միս չգալն է։ Քաղաքապետութիւնը որոշած է Էրզրումէն բերուող եզան միսերը 280 ղրուշէն ծախել ժողովուրդին ամսագլխէն սկսեալ։

Ֆրանս դաշինքին մէջ անհամաձայնութիւն

ՓԱՐԻԶ.— Լը Մօնտ թերթը կը գրէ որ դաշինքի անդամներուն միջեւ խոր անհամաձայնութիւն մը ծնունդ առած է այն գործելակերպը զոր Ֆրանսա պիտի որդեգրէ Եւրոպայի համադաշնակցութեան հանդէպ։ Անհաւանական է որ այս անհամաձայնութիւնը կարելի ըլլայ հարթել Եւրոպայի համադաշնակցութեան Հռոմի խորհրդաժողովէն առաջ, որ Երեքշաբթի պիտի սկսի։

ԱԶԱՏ ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՏՈԼԱՐԸ
10 ոսկիի բարձրացաւ

ԻԶՄԻՐ.— Ազատ ոսկիի հրապարակը խառնակ վիճակ մը կը պարզէ։ Այսօր ամերիկեան տոլարը 950–1000 ղրշի բարձրացաւ։

Ճափոնի եւ Չինաստանի միջեւ

ԹՈՔԻՕ (Դ. Բ.).— Երէկ Թոքիոյէն Հոնկ-Քոնկ մեկնեցաւ ճափոն առեւտրական պատուիրակութիւն մը, որ ժողովրդային Չինաստան պիտի մեկնի։

Այս պատուիրակութեան անդամները ճափոն երեսփոխաններէ կազմուած են որոնք առեւտրական յարաբերութիւններ պիտի հաստատեն երկու երկիրներուն միջեւ։

Սովետ. Միութեան եւ Եուկոսլաւիոյ միջեւ

ՄՈՍԿՈՒԱ.— (Դ. Բ.) Սովետ. Միութեան Արտաքին Գործոց փոխ նախարար Կրոմիքօ, երէկ իր մօտ ընդունեց Եուկոսլաւիոյ լիազօր դեսպանը և երկար տեսակցութիւն մը ունեցաւ անոր հետ,

Այս տեսակցութիւնը մտահոգութիւն պատճառած է Մոսկուայի օտար դիւանագիտական շրջանակներուն, որոնք զանազան մեկնաբանութիւններ ընել սկսած են։

Կարօ Մուրատեան երրորդ անգամ ըլլալով շահեցաւ Լիբանանի Շրջավազքը

Երրորդ տարին ըլլալով, յաջորդաբար, մեր բոլորին սիրելի, հերոս հեծելանուորդը Կարօ Մուրատեան, Կիրակի օր շահեցաւ 1953ի Լիբանանի շրջավազքը։

Սեւանի մարզիկը իր բոլոր մրցակիցներէն ալ գերիվեր դուրս եկաւ։

Երրորդ և վերջին հանգրուանին մօտէն հսկելէ վերջ իր յաւիտենական հակառակորդին Ժան Նալչաջեանի վրայ, Կարօ առիթէն օգտուելով առաջ շարժեցաւ Տէյր–էլ-Քամարի մօտերը։

Կիրակի օր, մեծանուն հեծելանուորդը, անդիմադրելի էր։ Անիկա խելացիօրէն վազեց և ցոյց տուաւ իր յստակ առաւելութիւնն ու գերազանցութիւնը։

Փոլով Նալչաջեանին, ըստ «Լ'Օրիանի», իր ուշացումը անբացատրելի կը մնայ։

Հալէպի մարզիկները երրորդ հանգրուանէ յաջող դուրս եկան։

Իսկ Պէյրութի Հ.Մ.Ը.Մ ական Ծատուրեան մօտէն կը հետեւէր Կարօին։

Կուտանք ընդհ. դասաւորումը.—

1) Կարօ Մուրատեան 13 ժ. 58 վ. 44 երկվ.
2) Յովհաննէս Ծատուրեան 14 ժ. 6 վ. 42 երկվ.
3) Ժան Նալչաջեան 14 ժ. 9 վ. 41 երկվ.
4) Զոհրապ Տէր-Պօղոսեան 14 ժ. 12 վ. 54 երկվ.
5) Անդրանիկ Թաշճեան 14 ժ. 20 վ. 2 երկվ.

Այս փայլուն և սքանչելի յաղթանակին առթիւ «ՍՈՒՐԻԱ», իր ջերմագին շնորհաւորութիւնները կը ներկայացնէ «Սեւան» մարզական միութեան և անոր մեծանուն ախոյեանին, մեր բոլորին սիրելի Կարօ Մուրատեանին։

Պատի՛ւ իրեն։

Ուշադրութիւն

Հալէպի մէջ ծախուած ամէն տեսակի վիճակահանութեան տոմսերը գնեցէք, նոր ընդհանուր ներկայացուցիչ՝

ՊՐ. ՅԱԹՃԱԼԼԱ ԱԳՈՒ ՄԱՆՍՈՒՐԷՆ

Տոմսերը կը ծախուին Պր. Աբրահամ Պէչիքեանի խանութը, Թիլէլ։

Վիճակահանութենէն շահող թիւերուն տէրերը, իրենց իրաւունքը կը ստանան ամբողջութեամբ, և առանց յապաղումի։

Ամէն անգամ որ ուզէք ձեր բախտը փորձել, դիմեցէք Պր. Աբրահամ Պէչիքեանի խանութը։

ԱՅՆՇԹԱՅՆ

ՄԱՐԴԿՈՒԹԵԱՆ ԱՌՋԵՒ ԴՐԱԾ Է ԱՄԵՆԷՆ ԿՆՃՌՈՏ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ

Անշուշտ հիւլէական ռումբին չինուելը մեր դարուն կարեւորագոյն մէկ դէպքը կը կազմէ։ Նորութիւն մը, որ արմատախիլ ըրաւ պատերազմական ըմբռնումները եւ կազմեց աշխարհի ռազմավարութեան տանգքը։ Այն մարդը որ յառաջադրեց հանգիտացուց այս գործին, անզուգական խաղաղասէր մըն էր սակայն։ Ան կը կոչուէր Ալպերթ Այնշթայն, որ պէտք տեսաւ Ռուզվելթի նամակ մը գրել եւ յանձնարարել, որ աշխատին հիւլէական ռումբի ծրագիրներուն վրայ։ Ան ունէր իր մեծագոյն կասկածը,— յարաբերականութեան տեսութիւնը։

Իր կեանքի ամբողջ տեւողութեան, Այնշթայն տիրացաւ այն բաներուն, որոնցմէ բնաւ չէր տարուիր,— համբաւ, դրամ, գիտութիւն։ Գիտութեան հարիւրաւոր մարդիկ իրենց սեւեռակէտ ունէին անոր գաղափարները, զանոնք կը ժխտէին կամ կը հաստատէին փոխնիփոխ։ Հաւատք ունէր, բայց զինք իրբեւ անկրօն ամբաստանեցին։ Հայրենասէր մըն էր, բայց եղաւ փախստական, եւ հիմա իր արձանը կը կանգնեն Գերմանիոյ մէջ։ Այնշթայն ամերիկեան միակ քաղաքացին է, որուն Հանրապետութեան նախագահութիւն առաջարկուած է օտար պետութեան մը կողմէ։

Այնշթայն ձեր հարցումներուն սա պատասխանը կուտայ.— Երջանիկ եմ, որովհետեւ ոչ ոքէ բան մը կը պահանջեմ։

1933էն ի վեր կը տիրապետէ գիտական աշխարհին, ուր առասպելական դէմք մըն է։ Այսօր 74 տարեկան է, իր երկար ցիրուցան մազերը եւ թաւ պեխերը ճերմակ եղած են։ Աչքերուն մէջ նորէն կայ համբերատարութեան եւ հետաքրքրութեան խառնուրդ մը, խօսած ատեն ձայնը մեղմ է եւ քաղցր։ Իր չնչին գերմանական հնչիւնը երեւան կը հանէ անմիջապէս։ Իր ճոխ աշխատասենեակը կը նայի փոքր պուրակի մը վրայ, հոն է, որ իր աշխատանքները կը կեդրոնացնէ «Միացեալ Տարածութիւններ» տեսութեան շուրջ, իրարու զուգորդելով բնագիտական աշխարհին երկու մեծ ուժերը — ձգողութիւն եւ ելեկտրական մագնիսականութիւն։ Աշխատած պահուն կը տեղաւորուի աթոռին վրայ, ծունկերուն վրայ կը դնէ թուղթ մը եւ իր մտածումները կ'արձանագրէ։ Ժամը մէկին կը ճաշէ, 1936էն ի վեր, երբ մեռաւ իր երկրորդ կինը, տան բոլոր գործերը կը կատարէ միս Հելէն Տիւքաս։ Տան միւս բնակիչներն են գիտունին հարսը, արձանագործուհի Մարկոթ Այնշթայն, եւ «վաստակաւոր» շունը՝ Շիքօն։ Այնշթայնի քոյրը, Մայա, մեռաւ 1950ին. մինչեւ մահը եղբօրը հետ կը բնակէր։ Քոյրը երբ հոգեվարք էր, Այնշթայն կը նստէր անոր անկողնին մօտ եւ Պղատոնէն հատուածներ կը կարդար։ Հիւանդը անշարժ կը մնար, բայց Այնշթայն վստահ էր, որ այդ խօսքերը նորօրէն կը թափանցէին անոր ներքին բջիջներէն ներս։

Յետ-միջօրէին, քիչ մը քնանալէ ետք, Այնշթայն կ'ըսկսի պատասխանել ստացուած նամակներուն։ Օրական 25—0 նամակ կը ստանայ։ Եթէ թանաւոր հարցումներ գտնէ անոնց մէջ, անպատճառ կը պատասխանէ։

Այնշթայն կ'աշխատի մինչեւ կէս գիշեր, կանաչ տուած բազկաթոռին եւ որեւէ խնդիր պարզաբանելով։ Երբեմն մինչեւ լոյս կ'աշխատի. տեսնուած է, որ լուսաբացին թափառի համալսարանի պարտէզին մէջ, գլուխը բաց, ձեռքերը միացուցած ետին։

Անգամ մը իրեն հարցուցին, թէ ո՞րն է այն ճամբան, որ մարդը յաջողութեան կը տանի։ Այնշթայն սա պատասխանը տուաւ։ «Յաջողութիւնը (Ա) նկատենք եւ սա հաւասարութիւնը կազմենք — «Ա=Բ (Ց»։ Ասոնցմէ (Բ)ն աշխատանքը կը խորհրդանշէ, (Ց)ն զուարճութիւնը։ Ալ մի՛ խորհիք (Զ)ին նշանակութեան վրայ։ Անոր իմաստը սա է.— փակեցէք ձեր բերանը»։

Այնշթայն անդիմադրելի ակարութիւն մը ունի նաեւ երաժշտութեան հանդէպ։ Առնոք ջութակ կը նուագէր բարենպատակ հաստատութեանց ի նպաստ սարքուած հանդէսներու մէջ։ Բայց վերջին տարիներս ջութակէն աւելի դաշնակն է որ զինք կը հմայէ։ Նոյնիսկ երբեմն Մոցարթեան ոճով երգեր կը յօրինէ։

Ուրիշ մեծ մարդոց նման, Այնշթայն ալ խիստ համեստ է եւ խրտչող։ Երբ իրեն Իսրայէլի Հանրապետութեան նախագահութիւնը առաջարկեցին, իր նշանաւոր համեստութեամբ պատասխանեց, թէ ամբողջովին անպատրաստ է այդպիսի բարձր պաշտօնի մը եւ կը նախընտրէ շարունակել տակաւին բնագիտական աշխարհը, զոր «քբչիկ մը» կը ճանչնայ։

Թարգմ՝ Ս. Վ.

Ամերիկահայ երգահան ՎԱՀԱՆ ՀՈՎԷՅ

ՀԵՂԻՆԱԿ «ՉԿԱՅ ՉՈՒՆԵՄ» ԵՐԳԻՆ

«Պրիճ Բօրթ Սընտէյ Բօսթ»ի Յուլիս 11ի թիւին մէջ կը կարդանք —

Վահան Հովէյ, բնիկ պարսկաստանցի, վերջերս օրուան մարդը դարձած է։

Տարի մը առաջ գրած է իր երգը զոր Քոլոմպիա ընկերութիւնը գնեց եւ վերջապէս երգապնակի վրայ առնուեցաւ, վերջերս տարածուեցաւ ամբողջ երկրին մէջ։ Թէլէվիզիոնի, ռատիոյի եւ պատառի ամենաժողովրդական երգչուհին, Ռոզմէրի Քլունէյի կողմէ երգուած է Վահան Հովէյի երգը, որուն անունն է «Չկայ Չունեմ» (անգլերէնի բառերով այս երգին մէջ հայերէն «չկայ, չունեմ» բառերը կը կրկնուին յաճախ)։

Միչ Միլլըր, ծանօթ օպուս նուագող մը, որ միեւնոյն ատեն Քոլումպիայի վրայ առնուելիք երգերը կ'ընտրէ, Հովէյի երգին յաջողութեան կարելիութիւնները տեսաւ եւ անոր դաշնաւորումն ալ ինք ըրաւ։

Վահան Հովէյ, օրուան մէկ մասը իր հօրը եւ եղբօրը գորգի վաճառատունը աշխատելով կ'անցընէ եւ մնացեալ մասն ալ տունը երգեր յօրինելով։ Առաջին անգամ եղանակներ գրեց, երբ գերմանական հիւանդանոցի մը մէջ կը դարմանուէր իբր պատերազմական գերի։

Մինչ իր ընտանիքը իր կորուստը կ'ողբար, պատերազմական նախարարութեան մէկ հեռագրին վրայ, որ Վահանի կորսուած ըլլալը կը յայտնէր, ամերիկեան բանակի 28 ամեայ զինուորը Հակնոյի անտառին ջարդէն մազապուր ազատած, իր երկու ջախջախուած ոտքերը կը դարմանէր հիւանդանոցի մը մէջ։ «Ընելիք աւելի լաւ բան մը չունենալով, բանտարկեալներուն մասին երգեր գրեցի» կ'ըսէ Վահան։

Երբ ամերիկեան բանակին կողմէ ազատագրուեցաւ եւ վերադարձաւ Ամերիկա, Վահան շարունակեց երգեր գրել, ուսանելով միեւնոյն ատեն Թէքսասի Երկրագործական եւ Մեքենագիտական Քոլէճին մէջ։ Աւելի վերջ Բոռնէյի Քոլէճին մէջ ալ շարունակեց գրել մինչեւ որ աւարտեց 1951ին,

Բոռնէյի մէջ, Վահան խումբ մը ուսանողներ պատրաստեց եւ անոնց հետ միասին երկու նշանաւոր երաժշտական հանդէսներ ալ կազմակերպեց, որոնց երգերը ինք գրեց, բեմադրեց եւ ղեկավարեց։

1921ին երբ Քոլէճը աւարտեց թատերախումբի մը միացաւ իբր երգահան։ Իր ասպարէզը շատով վերջ գտաւ, սակայն, ծանր արկածի հետեւանքով։

Երբ ներկայացումի մը միջոցին յառաջաբեմի լոյսերը կը քննէր բեմէն վար ինկաւ եւ աջ ճրագուկը եւ կողոսկրները կոտրեցան։ Նոյնպէս դէմքէն եւ մարմնէն ծանրօրէն վիրաւորուեցաւ եւ վեց ամիս տեւողութեամբ հիւանդանոցը մնաց։

Երբ ապաքինեցաւ, Վահան դարձեալ սկսաւ գրել։ «Չկայ Չունեմ» հայերէն բառերը միշտ մտքիս մէջ շրջան կ'ընէին երբ հիւանդանոցն էի եւ չհանդարտեցայ մինչեւ որ երգը աւարտեցի», կ'ըսէ Վահան։ Այդ միջոցին է որ ան ծանօթացաւ Սամ Ուարտին հետ, որուն ցոյց տուաւ իր հեղինակութիւնը։ Սամ շատ հաւնեցաւ եւ իր կարգին երգը ներկայացուց հրատարակչական մեծ ընկերութեան մը՝ Ի. Հ. Մորիսին։ Ընկերութեան անօրէնն ալ ղրկեց Միչ Միլլըրին, որ անմիջապէս ընդունեց։ Թէեւ տարի մը առաջ ընդունուեցաւ, բայց պէտք եղաւ տարի մը սպասել հանրութեան ծանօթացնելու համար, որպէսզի Ռոզմէրի Քլունէյ Հոլիվուտէն վերադառնայ եւ երգապնակի վրայ երգէ։

Քոլոմպիա ընկերութիւնը այս երգը ղրկեց երկրին բոլոր ռատիոյի եւ թէլէվիզիոնի կայանները եւ հիմա ամէն կողմէ կը լսուի Վահանի երգը։

Ծախուած ամէն երգապնակէ 1 սէնթ պիտի առնէ Վահան։

ՄԵՌԱԾ ԷՐ ԱՐԹՆՑԱՒ...

Հռոմի մօտ, գիւղի մը մէջ, երբ սգակիրներ կը նայէին 86 ամեայ ննջեցեալին դագաղին վրայ, ծերունին յանկարծ դագաղին մէջ կանգնելով խաշած հաւկիթ պահանջեց ուտելու համար։ Աւելորդ է ըսել, թէ սգաւորները, ազգական թէ բարեկամ, անհետ դուրս փախան մահուան սենեակէն։

«ԱՆԿԱՐԳԵԼԱՒՈՐ Օ-ՁԵՐ»

Ամերիկացի կենդանաբան մը՝ Ճէյմս Օլիվըր, կը յայտնէ թէ «ֆոֆոսփրիթա» եւ «հեներոփսիս» բնացեղերէն սեռ մը օձեր ի վիճակի են անկարգելաւոր դառնալ եւ բարձր ծառերէ նետուիլ պարապութեան մէջ։ Նման սուսուլներու թռիչքին, այդ կարգի օձերուն մարմինները անկարգելի ձեւ կը ստանան եղեր։

ԾԽԵՑԷՔ
ՌԷԺԻ ՍԻԿԱՐԷԹՆԵՐԸ

ԱՆԱՊԱՏԻ ՋԱՒԱԿԸ

Մանուկ էի տակաւին. առաւօտ մը հայրս ձեռս մեծաւ վրանէն հեռու, քարքարոտ ու ծնծղաստան եւ, մէկիկ ցեցելով իր աղեղն ու նետերը, ըսաւ ինծի.

— Եսգո՛ւա, վկայ մեծամէկը որ ամբողջուած է մեր բնակած այս տեղը. ամէն գիշեր նախիրներս ոչխար մը կը պակսի. առիւծը հոսէն կ'անցնի. տարակոյս չկայ, որ մօտակայ քարայրներէն մէկուն մէջ կորիւններ ունի...

Բան չըսի, բայց երբ հայրս դուրս ելաւ վրանէն, առի աղեղս ու նետերս եւ, հետազօտելով հետքերը, հետեւեցայ առիւծին։ Անցած էր անծիր ճամբան մէկ սփռ. անցայ եւ միայն ետեւէն։ Կործած էր որ անապատին մէջ պիտի կրնայ կորսնցնել իր հետքը։

Մայր առիւծս եւ սկսայ հետապնդել զայն։ Արեւուն սաստկութենէն, որ գետինին վրայ կրակ սփռած էր ան մեծ ափիկնին, վտանգական անապատի այդ տաղտկալի զահանին ամէնուն սօտ. ինչպէս որ ինք յոգնած էր, այնպէս ալ ես. հոն պառկեցայ իրեն նման։

Երբ աչքս բացի ու սկսայ քալել եւ մինչեւ իրիկուն պտտեցայ եսանին,

Յեսոյ մութը կոխեց, եւ աչքերս ալ բան չէին տեսներ. կեցած էի անշարժ, օգնութեան կանչելով իմ մտքիս մէջ սուրբ մը, որ հասաւ վերջապէս ակնթարթի կոչիս։

Այնպէս դրի՛ ծունկս բանեցած, Աստուած ատեն հեռուէն կը լսուէին խուլ մռչիւններ. պէտք էր սողալ պէս, մութին մէջ։

Ծունկս վրայ՝ ճարանցի, կը բռնէի իր մրին եռախը, որուն խորութեան մէջ աւելի վառ աղօթքներ գոյս աչերը։ Այլեւս պէտք չունէի ո՛չ սուրբի, ո՛չ ալ հետքի, որովհետեւ մասակ առիւծն ու ես կեցած էինք դէմ դիմաց։

Ա՛հ, յանդուգն, անկարեկիր մը եղաւ ամէն կոյրի մը եղաւ սրտիս։ Կը մտնէին եւ կուռն ալ, մարդն ու առիւծը։

Բայց հեռուէն հնչեց Յուսաց անորոշ մեկուն մռնչիւններ, յետոյ կարմիր ներկուեցան ալագներս ու հանդարտ մէկուն արիւնով, եւ երբ գաղտ արեւը ծնունդ տուաւ մանուկ մը որ կը կենար մեռած առիւծի մը քով...

Ա. ՏԻՒՄԱ

ՎԵՐԱԲԱՑՈՒՄ
ԿԻԼԻԿԵԱՆ ԵՐԿՍԵՌ ՎԱՐԺԱՐԱՆՆԵՐՈՒ
1953—54 ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՏԱՐԵՇՐՋԱՆ

Հարթ-Սիսի եւ Նոր-Դիւղի Կիլիկեան Վարժարաններու աշակերտական արձանագրութիւնները կը սկսին Չորեքշաբթի 16 Սեպտեմբեր 1953ին, եւ կը շարունակուին ամէն առաւօտ ժամը 8—12։

Կանոնաւոր դասաւանդութիւնները կը սկսին Երկուշաբթի 28 Սեպտեմբերի առաւօտուն։

Բոլոր աշակերտները պարտաւոր են դպրոց ներկայ գտնուիլ Երկուշաբթի 21 Սեպտեմբերին։

Մեծ կարեւորութիւն կը տրուի եւ յատուկ աշխատանք կը թափուի դպրոցներս նախորդ տարիներէն աւելի բարձր մակարդակի մը հասցնելու համար։

Տարեվերջին, աւարտական կարգերու երկսեռ աշակերտները ի վիճակի պիտի ըլլան ներկայանալու ՊԵՏԱԿԱՆ ՍԵՐԹԻՖԻՔԱՅԻ,

Հարթ-Սիսի Կիլիկեան Վարժարանը ունի օթոյի սպասարկութիւն հեռաւոր թաղերու համար։

Ծնողներէն կը խնդրուի որ առաջ արձանագրել իրենց զաւակները, որպէսզի անոնք չզրկուին սկզբնական շրջանի դասաւանդութիւններէն եւ առիթ չտան անկանոնութեանց։

ՀՈԳԱԲԱՐՁՈՒԹԻՒՆ

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱՒ
«ԺՈՂՈՎԱԾՈՒ»
ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ԱՐՈՒԵՍՏԻ
Թիւ 14
Հասցէ.— Minassian Bedros B.P. 1110 Beyrouth

ՕՐԻՈՐԴ ՄԱՆՆԻԿ ՊԷՐՊԷՐԵԱՆԻ ԱՊՐՈՒՄՆԵՐԸ

Օրիորդ Մաննիկ ըլլալով հանդերձ արեւելցի, կ'արհամարհէ նաեւ Արեւելքը, անոր մշակոյթն ու արուեստները։ Ան երբեք չունի գեղարուեստ, չունի օրիորդին փափուկ զգայարանները զգուող եւ մշտութիւնը... Ո Մաննիկը՝ հետ ալ ղրկելով լիբանանեան աղբերուն «շառանչորակ» ալիքները կ'ըսէ, ազնուօրէն խորհրդածութիւններ, որոնք աւելորդ աղաղակ մը եւս կուգան փաստելու իր հոգեկան ու մտային սահմանափակութիւնը.—

«Ու երբ այդ ալիքները կը տեսնեմ, կը հաւատամ որ այլեւս ազատուած եմ եգիպտական գիւղին աւազներէն եւ օր մը պիտի կարենամ երթալ դարձեալ անոնց վրայէն երկիրներ, ուր գեղարուեստ կայ եւ ուր արեւելեան մշտական ձանձրոյթը հեռաւոր զէշ երազ մը պիտի մնայ ինծի համար...»

Մենք կը կարծենք թէ Մաննիկին «մշտական ձանձրոյթը» ո՛չ արեւելեան է եւ ոչ ալ արեւմտեան, այլ՝ ան առաջինն է իր ներաշխարհին ու արիւնին մէջ թանձրացած անընկերային ու հակաժողովրդական ըմբռնումներուն, եւ արեւմտեան «բարձր» քաղաքակրթութեան երկրպագողի իր դիրքաւորումին եւ է «ուսեալ» արուեստի համար ըսէրնած սեւանանքին դրսեւորումը։ Մաննիկ խրած ներքին խորունկ դժգոհութեան մը մէջ, խոյս կուտայ ամէն դրական երեւոյթէ եւ կը փորձէ այդ դժգոհութիւնը քօղել թափառումներով, ինքնախաբուելով։ Կ'ուզէ փախչիլ Արեւելքէն եւ երթալ երկիրներ ուր գեղարուեստ կայ։ Իր մեկնակէտը որեւէ բան չի կրնար տալ Մաննիկը գեղարուեստ ունեցող այդ երկիրներուն մշակոյթը հարստացնող, ինչպէս իր միտքը որեւէ բան չէ աւելցուցած Արեւելքի մշակոյթին՝ ի մասնաւորի հայ գրականութեան վրայ։ Թերեւս, այդ երկիրներուն «բանջարեղէնները, մարգիկը ու է չէր» աւելի «համեղ» ըլլան, թերեւս...

Ցաւոք, Մաննիկ Պէրպէրեան, խօսք կուտայ տեսակէտ մարդկային ընկերութենէն, կրնայ զայն Ալպայէս, կրնար շատ ճիշդ բաներ տեսնել իր ապրած գիւղին մէջ իսկ։ Գիւղացիութեան վիճակը, տառապանքը, զանգուածներուն սարկացումն ու կեղեքումը, բնաւ բան չեն ըսեր Մաննիկի զգայուն սրտին։ Կ'ուզէ այս բոլորը մոռնալ ու տեսնել քանի մը անուշ ու աղուոր, գոյներու, երաժշտական քաղցր ու մեղմաղձուկ քանի մը խաղի, ինչու զըռոցի մը ընկալուածով։ Կը մնայ միշտ կապուած անրջային բաներու, ոչ իրական երեւոյթներու։ Օրինակ, բնաւ չի խօսիր իր գիւղի եկեղեցական իշխանութեան վարքագիծի, նոյնին փոխյարաբերութիւններուն, ագրեսիվներին, աւանդապաշտութեան մասին, զի զի ֆէոտալական սիստեմին պարտադրած կեղեքումներուն, աշխատանքի պայմաններուն մասին։ Գիւղ՝ ուր աշխատանքը մարդուն հոգին իր ֆիզիքական տրրական պահանջները հոգալու կը բաւէ, եւ ուր մարդիկ արժէքազուրկ անհատներու վերածուած են։ Գիւղ նաեւ, ուր մարդիկ բարի են, հիւրընկալ, աշխատասէր, ջերմօրէն մարդկային։ Գիւղ՝ որ կարթննայ հետզհետէ Լիբանանի բոլոր մեծ ու փոքր գիւղերուն նման, եւ կը սկսի շարժիլ աւելի գեղեցիկ կեանքի մը, աւելի երջանիկ ու խաղաղ ապագայի մը համար։ Գիւղ՝ ուր մարդիկ կը սիրեն գիրքը, կը սիրեն աշխատանքը, բնութիւնը, ծաղիկներն ու ջուրերը, հո՛ղը։ Այս բոլորին մասին կը մնայ անզգամ, օրիորդ Մաննիկ, այս իրականութիւնը խորթ է իրեն։ Մանուկներ ալ չկայի՞ն այդ գիւղին մէջ, գոնէ խօսէր անոնց մասին։ Թէ ինչպէ՞ս կը մեծնան անոնք, ինչպէ՞ս կ'ապրին եւ ինչերո՞ւ ենթարկուած են։

Ան կ'ունկնդրէ միշտ «տխեղծերքի յաւիտենական ձայները»։ Կ'ապաստանի այդ ձայներուն, ինքզինքը եւ ուրիշները օրօրելու համար։ Ու կը հաւատայ, որ «բաղձանքութիւններով լեցուն երաժշտութիւն մը» կրնայ «մոռցնել» տալ «տխեղծերքի մարդոց», ճիշդ աշխարհի ցաւերուն եւ անհաւատալի վերջաւորութիւնը ամէն մարդ էակի...

Քաղցր է առնել այդ երաժշտութիւնը օրիորդ Մաննիկի սենեակին մէջ, երբ ան կուգայ «Ռուֆոլաւրիոյ» «փիքըրին» թաւ գեղեցիկ ձայնէն։

Այս, այլամերժ մարդոց աշխարհը միայն իրենց հոն է. իրենցմէ դուրս աշխարհ չեն տեսներ, եւ ի՞նչ է իրենց կեանքն ու աշխարհը։ Անոր տեսէք, տանք քանի մը նմոյշներ։

«Մոռնա՛լ... միայն տեսնել լուսինը եւ լսել երաժշտութիւն։»

«Սենեակիս մէջ թէյամանը սկսաւ սուլել կրակին վրայ։ Գորգին վրայ իր ամբողջ ճերմակութեամբ պառկած է, խոշոր շունս, Թոսպին, եւ ապահով կը քնանայ։ Դոզս ալ հանդարտ կը քնանայ պզտիկ կատուս՝ Լիլին, Պատկերը կը դառնար լրիւ, եթէ Մաննիկին քովիկը ըլլային նաեւ քանի մը պուպրիկներ՝ անշուշտ ու արեւելեան ճաշակով զգեստաւորուած։

(Շար. 3)

Բարիզեան աշնանային հաւաքածոյին ՑՈՒՑԱԴՐՈՒԹԻՒՆԸ

Գլխարկի բարիզեան կարեւոր տուներէն Մօտ է Նանօ ի աշնանային և 1954 ձմեռնային գլխարկներու ցուցահանդէսը տեղի ունեցաւ հոծ բազմութեան մը ներկայութեան։

Մամլոյ ներկայացուցիչներ, նորոյթի միջազգային մեկենասներ, ամերիկացի զբօսաշրջիկներև ամէն ազգէ վայելուչ դասակարգ մը ներկայ էին այս ցուցահանդէսին։

Մօտ է Նանօ ի այս տարուան հաւաքածոն գեղարուեստական իրական վայելք մը եղաւ, միաժամանակ ալ պարզելով ակնահաճոյ տեսարան մը։

Այս ցուցահանդէսի ընթացքին, տողանցող իրարմէ սիրուն մանըքեններու գլխուն վրայ տեսանք պէսպիսուն ու գեղեցիկ գլխարկներ «քուեթօ» փետուրներով, որոնց զետեղման ձեւը բոլորովին ինքնատիպ է այս տարի։ Ուշագրաւ են նաեւ ժապաւէնէ ֆիոնկոներով գլխարկներ, նոյնքան ինքնատիպ։

Նորութիւն ըլլալով կը տեսնենք այս տարի մուշտակներու իմիթասիօն ֆէօթրեր։

Ասրթականը, յովազը, վագրը, ընձառիւծը, բոլորն ալ իրարմէ ինքնատիպ գլխարկներու ձեւին տակ։

Նորատեսակ ֆէօթրեր ուշագրաւ են այս հաւաքածոյին մէջ, ինչպէս ֆրիզէ և թաւշոր ֆէօթրեր։

Մօտ է Նանոյի հաւաքածոյին գլխարկներուն վրայ երկու շարժում յատկանշական են.

Քալօթները խորունկ են այս տարի, գլխու վրայ կը մխրճուին։ Գլխարկներէն ոմանք դէպի գլխուն յառաջամասին վրայ կը հանգչին, իսկ ուրիշներ ալ բոլորովին կռնակին վրայ՝ դէպի ծոծրակ։

Այս վերջին տեսակին մէջ կը գտնուին ճկուն պոնէներ և փոքր «քասքէ»ներ

Լայն եզերքներով քլօշներ ալ կը տեսնենք այս հաւաքածոյին մէջ։

ԷՄԲ՚ՐՈՒՄԷ ՖԷՕԹՐԵՐ ԵՒ ՄԱՐԳԱՐՏԱՃԱՐ ԲԱՅԵԹՆԵՐ

Գլխարկի նիւթը և ձեւը պատշաճ են միշտ իրարու։

Տարբեր թօքը միշտ ճկուն նիւթերու կը կարօտի։

Թօփէ ֆէօթրը, մելիւզին, վիզօնի իմիթասիօն և լամէ ժէաւէյ ընթացիկ նիւթեր են այս տարի գլխարկներու համար։

Բաւականաչափ եզերք կամ սըրածայր քալօթի համար մետաքսեայ թաւիշ, ֆէօթր լէօբառ, ասթրական են կը գործածուին։ Թօքերու վրայ մերթ կը տեսնենք կերպասի նման խիտ աշխատուած ասեղնագործութիւններ։

Բզէզէ երանգներով ընտրուած մարգարիտներով ու բայեթներով աշխատուած այս գեղեցիկ ասեղնագործութիւնները կը ծածկեն յաճախ թօքերը ամբողջովին։

Փետուրի գործածութիւնն ալ շատ ընթացիկ է դարձած։ Միայն զետեղման կերպէն ի յայտ կուգայ տան ճաշակը։

Թօքերու վրայ զետեղուած կը տեսնէք ջայլամի երանգաւոր փետուրներ, ամբողջութիւնը ըսքօղուած յաճախ վուալէթի մը ներքեւ։

Օմպրէ և երփներանգ ֆէօթրերը պատուի են։

Ֆէօթրերէն ոմանց վրայ կը տեսնենք քօք ու րօշ, կանանչ և կամ վարդագոյն սրտաներ։

Կը տեսնուի նաեւ սեւ սպիտակ և բաց կապոյտ։

Գլխարկներէն ոմանք ծոծրակին վրայ կը վերջանան թաֆթայէ մեծ ֆիոնկով մը։

Մուշտականման թօքերու վրայ ալ յաճախ զետեղուած կը տեսնենք վարդ մը կամ քամելիա մը։

Ինչպէս ըսի, դարձեալ կը կրկնեմ թէ մեծ տուներու կողմէ յօրինուած գլխարկ կամ հագուստ անտիպ ստեղծագործութիւններ են։ Գլխարկի մարզին մէջ կը հաստատենք թէ փետուրներու և կամ ծաղիկներու զետեղումը աննախընթաց է և անօրինակ։

Մեծ տուներու գեղարուեստական նուրբ ճաշակը ի յայտ կուգայ առաւելապէս մանրամասնութիւններու մէջ։

Թաւշէթ գլխարկներէ ոմանք ալ ականջներուն վրայ կ'երկարին ուլունքեայ պոնտերով։ Կարգ մը ձմեռնային գլխարկներ ալ բուրդէ հիւսուած պոնտեր ունին։

ՀԵՔԻԱԹԻՆ ՏԵՍԱԿՆԵՐԸ

Թերթի մը խմբագրատունը կ'երթայ տարեց մարդ մը։

— Եկայ, կ'ըսէ, ձեզի խորին երախտագիտութիւններս յայտնելու։

— Բայց ի՞նչ բանի համար, — զարմացած կը հարցնէ խմբագիրը։

— Ձեր հրատարակած մանկական հեքիաթներուն համար, — կը պատասխանէ մարդը անխռով։ Ըսեմ, որ ես երեք զաւակներու հայր եմ։

— Ուրախ եմ... Սակայն, մեր թերթին մէջ չկայ մանկական բաժին, ասոր եւ մենք չենք հրատարակեր հեքիաթներ։ Կը կարծեմ, թէ թիւրիմացութեան մէջ էք։

— Ո՛չ մէկ թիւրիմացութիւն, — վճռական եղանակով կ'առարկէ մարդը։ — դուք ամէն օր ալ հեքիաթներ կը հրատարակէք։

— Չեմ հասկնար, թէ ի՛նչ կ'ուզէք ըսել։

— Երբ շարունակ կը գրէք, թէ արդարութիւն կայ աշխարհիս մէջ, ասիկա հեքիաթ չէ, ի՞նչ է հապա։

ՍՏԱՑԱՆՔ

ԹԱՓԱՌԱԿԱՆ ՀԱՅՈՒ ՈՐԴԻՆ

ՎԷՊԻՆ ԱՌԱՋԻՆ ՊՐԱԿՆԵՐԸ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՏՊԱՐԱՆ ՏՕՆԻԿԵԱՆԻ

ՊԷՅՐՈՒԹ

Ստանալու համար դիմել գրիչ Պ. Աբրահամ Մուրատեանին։

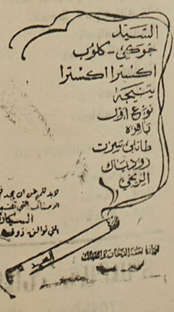

ԴԻՄԵՑԷՔ

«Փարիզիանա» արդուկի տուն

«Փարիզեանա» արդուկի նախրտակար տունը, վերջերս բերել տուած է ամերիկեան ամենաարդիական մեքենաներ հագուստներ մաքրելու եւ արդուկելու շոգիի վրայ. ինչպէս նաեւ բոլոր այն արդիական գործիքներ որոնք կը գործածուին ամենայառաջադէմ երկիրներու մէջ։

«Փարիզեանա» արդուկի տան վարչութիւնը, որ երկար տարիներու փորձառութիւն ունի, պատիւ ունի ձեզի ծանուցանելու թէ պատրաստ է ընդունել ձեր բոլոր պահանջները, արտակարգ արագութեամբ մը, ու այնպիսի կատարելութեամբ մը, որուն շնորհիւ կրնայ ձեր յանձնած ամէն մի հագուստ ատենով կէս ժամուան ընթացքին, լուացուած, մաքրուած ու արդուկուած։

«Փարիզեանա» արդուկի տունը ունի նաեւ, մասնաւոր բաժին մը ներկել մուշտակներու տեսակներ մաքրելու, փոխել հագուստներ արդուկելու ու ամէն տեսակի բծեր մաքրելու, ի մասնաւորի վառարաններու եւ նաւթի բծեր։ Ինչպէս նաեւ, հագուստներու նորոգումին արդիական ձեւով ներկելու։

ԾԱՆՕԹ.— «Փարիզեանա» արդուկի տունը Հալէպի միակն է որ արդիական մեքենաներ եւ գործիքներ ունի։

«Փարիզիանա» արդուկի տան նշանաբանն է.

Գործի բծախնդրութիւն, մաքրութիւն եւ ճշդապահութիւն

Կանոնաւոր սպասարկութիւն, հագուստները մինչեւ տուն կը ղրկուին։

Հասցէ.— Պապ-էլ-Ֆարաճ, Համամ-էլ Թէլ փողոց հեռաձ. թիւ 14189

Ուշադրութիւն

Ջութակահար Պ. Յովհաննէս Վարդանեան, վերադարձած ըլլալով իր [illegible] պատրաստ է մասնակցելու հարսանիքներու, նշանտուքներու և այլ ուրախութիւններու. նաեւ հայկական, արեւելեան տարական ու եւրոպական եղանակներ նուագելու։

Փափաքողները կրնան դիմել իրեն՝ Դամասկոսի ռատիօ-կայանի Հալէպի բաժնի գրասենեակը, (փոստ-հեռագրի շէնքը) կամ հեռաձայնել թիւ 12000ը պահանջելով։

Ամէն օր, առաւօտեան ժամը 9–1

Կէսօրէ ետք ժամը 5—8

ՍԱՆՔԷՅ-ՇԷԼՏԸՆ

Եթէ բծախնդիր էք, եթէ ճաշակաւոր և տոկուն կահ կարասիներով կ'ուզէք օժտել ձեր գրասենեակները, դիմեցէ՛ք ՊԱՐՏՈՒԻԼ և ԸՆԿ. վաճառատունը, ուր պիտի գտնէք անգլիական Սանքէյ Շէլտըն հաստատութեան կահկ ու ճաշակաւոր աթոռները, պահարանները, դարակները, գզրոցները եւայլն։

Հասցէ.— ՊԱՐՏՈՒԻԼ և ԸՆԿ. Պարոն պողոտայ հեռաձայն թիւ 14442. փոստարկղ թիւ 709։

Այցելութիւն մը և շատ բան պիտի իմանաք։

ԷԼԻՏԱ

Ձեր նշանածներուն, ամուսիններուն և բարեկամներուն համար ի՞նչ կայ աւելի գեղեցիկ նուէր՝ քան ԷԼԻՏԱ ժամացոյցները, որոնք կը ծախուին ԼԻՒՔՍԻ ՖՈՆՏԱՆԻ վաճառատունը, Պարոն պողոտայ։

Կարդացէ՛ք ՍՈՒՐԻԱ օրաթերթը

Տեղական Լուրեր

Ցորենի արտածումին տուրքը կը պակսի

ԴԱՄԱՍԿՈՍ.— Ելմտական նախարարութիւնը աւարտեց ցորենի տուրքը թեթեւցնելու ծրագիրը եւ այս ուղղութեամբ որոշում մը առաւ։

Կը կարծուի թէ այս որոշումը դիւրութիւն պիտի տայ այն առեւտրականներուն որպէսզի կարենան մեծ քանակութեամբ ցորեն արտածել։

Կը կարծուի նաեւ թէ այս քայլը նոր եռուզեռ մը պիտի յառաջացնէ առեւտրական շուկային վրայ, որ երկար ատենէ ի վեր անշարժութեան դատապարտուած է։

1933Ի ԾՆՈՒՆԴՆԵՐԸ

ԴԱՄԱՍԿՈՍ.— Վերջնականապէս որոշուեցաւ, թէ 1933ի ծնունդները Հոկտեմբերի մէկէն սկսեալ զօրքի ծառայութեան պարտականութեան սկսին։

Առ այդ բոլոր անոնք որոնք հրաւէր ստացած են, պարտին որոշեալ թուականին ներկայ գտնուիլ, իրենց սահմանուած վայրերը։

Լիբանանի Ազգ. վիճակախաղութիւնը
Կ'ԻՐԱԿԱՆԱՑՆԷ ԵՐԱԶՆԵՐԴ
Մեծ պարգեւն է 50 000 Լիբանանեան ոսկի
Թիրաժը տեղի կ'ունենայ 3 Հոկտեմբեր 1953ին
Տոմսերը ապահովեցէք ընդհանուր ներկայացուցիչ՝
ԷՄԻԼ ՆԷՃԻՊ ՇՈՒՀԱՅԲԷՆ, Թիլէլ պողոտայ
Հեռաձայն 10617, ինչպէս նաեւ բոլոր վիճակահանութեան
Տոմս ծախողներէն

Տխրունի

Շաբաթ 26 Սեպտեմբերին, Ալթունեան հիւանդանոցին մէջ իր մահկանացուն կնքեց Տիկին Մարի Գըլըճեան, 29 տարեկան ծաղիկ հասակին մէջ։

Յուղարկաւորութեան տխուր արարողութիւնը տեղի ունեցաւ Կիրակի 27 Սեպտեմբերին։

Մեր խոր վշտակցութիւնը։

* * *

Այս անբնական մահուան առթիւ, զանազան չշուկներ լսեցինք ինչպէս նաեւ Կիրակի օր խումբ մը սգաւոր կիներ խմբագրատուն ներկայանալով մեղադրեցին մեզ որ մամուլը լուռ կը մնայ այսպիսի դէպքերու առթիւ։

Խմբագրութիւնս անմիջապէս հետաքրքրուեցաւ այդ հարցով եւ Թղթակից մը ղրկեց հիւանդանոց տեղւոյն վրայ հասկնալու այս անբնական մահուան պարագաները։

Վաղուան թիւով կուտանք մեր թղթակիցին քաղած տեղեկութիւնները։

Մահազդ

Տիկին Վանիտէ Տէօքմէճեան եւ զաւակունք
Տիկ. Լուսիա Տէօքմէճեան
Տէր եւ Տիկ. Գաբրիէլեան եղբարք
Եւ համայն ազգականներ

Սրտի անհուն կսկիծով կը ծանուցանեն դառնաղէտ մահը իրենց ամուսնոյն, հօր, եղբօր, մօրեղբօր եւ ազգականին՝

Տիար Հրանդ Տէօքմէճեանի

Որ կնքեց իր մահկանացուն 28 Սեպտ. 1953 Երկուշաբթի կէսօրէ առաջ ժամը 10ին Ալթունեան հիւանդանոցին մէջ, 66 տարեկան հասակին։

Յուղարկաւորութեան տխուր արարողութիւնը պիտի կատարուի 29 Սեպտ. 1953, Երեքշաբթի կէսօրէ առաջ ժամը 10ին, Ս. Քառասնից Մանկանց Եկեղեցին, Սալիպէ Հալէպ։

* * *

Այս տխուր առթիւ, «Սուրիա» իր խոր ցաւակցութիւնը կը յայտնէ հանգուցեալին պարագաներուն։

ՄԽԻԹԱՐԵԱՆ
ԵՐԿՐՈՐԴԱԿԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ
Հեռաձայն թիւ 13542-Հալէպ

Վարժարանս կը վերաբացուի 5 Հոկտեմբերին.

Արձանագրութիւնները կը սկսին 15 Սեպտեմբերին առաւօտ՝ ժամը 9-12 կէսօրէ վերջ ժամը 4-6։

Կ'ընդունուին ԳԻՇԵՐՕԹԻԿ եւ ՑՈՐԵԿՕԹԻԿ հայ աշակերտներ։

Վարժարանիս մէջ կ'աւանդուին հայ լեզուի եւ հայ պատմութեան հետ օտար լեզուներ — Արաբերէն, Ֆրանսերէն եւ Անգլերէն։

Վարժարանս կու տայ հայ ազգին առնմային դաստիարակութիւն եւ կը կերտէ հայ մարդը բարձր եւ ազնիւ նկարագրով։

Լաւագոյն միջոցներով կը պատրաստուին աշակերտներ ԱՐԱԲԱԿԱՆ ՍԷՐԹԻՖԻՔԱՅԻ ԵՒ ՊՐԷՎԷԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՔՆՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒՆ։

Երեք տարուան մեր աշակերտներուն պետական քննութիւններուն մէջ ձեռք բերած նախանձելի յաջողութիւնը լաւագոյն ապացոյցն է վարժարանիս ուսումնական բարձր մակարդակին։

Գիշերօթիկներու ընդունելութեան պայմաններուն համար դիմել Վարժարանիս Տնօրէնութեան։

ՄԱՆԹԻ.— Վարժարանս ունի փոխադրական ինքնաշարժ կանոնաւոր սպասարկութիւն։

Հասցէ.— Collège Mékhtariste B. P. 951, ALEP Syrie

ՇԷԼ
ՊՈՒԹԱԿԱԶ
ՁԵԶ ԾԱՌԱՅԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ ՅԱՐԳԵԼԻ ՏԻԿԻՆ
ՓԱՍՏՈՒԵՑԱՒ, ՈՐ ՇԷԼ ՊՈՒԹԱԿԱԶԸ ԽՆԱՅՈՂԱԿԱՆ Է։

Նկատի առէք հետեւեալ առաւելութիւնները.—

- Իւրաքանչիւր ՊՈՒԹԱԿԱԶի շիշ կը պարունակէ 12,5 քիլօ կազ ✓
- Այլեւս ապահովագրութեան ծախսեր պիտի չունենաք, իւրաքանչիւր շիշի եւ ճնշման ժամացոյցի փոխարժէք 5 Սուր. Ոսկի նուազեցուեցաւ ✓
- Աւելորդ շիշ մը կարելի է ձեռք անցնել 15 Ս.Ո. փոխարժէքով ✓
- [illegible] ժամը 7.30 մինչեւ [illegible] ժամը 7ը, բացի Կիրակի օրերէն, որ [illegible] մինչեւ կէսօրէ վերջ ժամը մէկ ✓
- [illegible] ՊՈՒԹԱԿԱԶի գործածման ապահովութեան գլխաւոր սուրհանդակները ✓

5

[illegible]

ՇԷԼ ՊՈՒԹԱԿԱԶԸ
Կազ որ ձեր հանգստութեան համար անհրաժեշտ է։

«ՁՐՎ ԻՆԿ ԿԱՄ»
ակռայի դեղը

Իր նոր պատրաստութեան «Կլիսէրօ - Լօրաթ Աթօմիզէն» շնորհիւ յանձնարարելի է մասնաւորապէս մանուկներուն, ծխողներուն եւ ամէնուն ակռաներու եւ լինտերու առողջութեան համար։

ՀԱՃԻ ՄՈՒՀԱՄՄԷՏ
ԷԼ ՖԷԼԼԷՔԻ

ՖԱՔԻՐ—ՀԱՍՏԱՏԻՉ
ՄԱՍՆԱԳԷՏ ՔՆԱՑՆՈՂ ԵՒ ՈԳԵՀԱՐՑ
Քէլլէսէ Պզզոսայ, Կարօժ Խառուան
Հեռաձայնի թիւ 12271

ՍԱԿԱՐԱՆ

ԹՂԹԱԴՐԱՄ

Տոլար	355
Ստեռլին	960
Ֆրանսական 1000 Ֆրանք	900
Զուիցերիական Ֆրանք	82,00
Պելճիքական Ֆրանք	6,50
Եգիպտական	850
Յորդանանեան	900
Տինար	950
Թրքական	65,00
Լիբանանեան	108,00

ՈՍԿԵԴՐԱՄ

Անգլիական	34,25
Օսմ. Ռէշատի	31,50
Օսմ. Թիւնարի	27,50

ՏՊԱՐԱՆ «ՆԱՅԻՐԻ»
ՀՈՎՀԷՏՈՒՆ - ՀԱԼԷՊ